

СПОРАЗУМЕНИЕ между правителството на Република България и правителството на Република Гърция за регламентиране на железопътния трансграничен трафик, подписано на 26 февруари 2020 г. в гр. Александруполис, Република Гърция

Ратифицирано със закон, приет от 44-то НС на 8.07.2020 г. – ДВ, бр. 65 от 21.07.2020 г. Издадено от Министерството на транспорта и съобщенията, обн., ДВ, бр. 60 от 29.07.2022 г., в сила от 30.07.2022 г.

Преамбюл

Правителството на Република България и правителството на Република Гърция, наричани по-нататък "Договарящи се страни":

Водени от намерението да сключат споразумение, установяващо принципите на свободен достъп за пресичане на границата между Договарящите се страни, като адаптират съществуващото Споразумение за преминаване на границата към изискванията на пазара, с цел повишаване на конкурентоспособността на железопътните услуги в региона, са приели следното Споразумение, което ще бъде основата на няколко споразумения за пресичане на железопътната граница между управителите на инфраструктура и/или железопътните предприятия,

Във връзка със Споразумението за изграждане на висококачествена и високоскоростна железопътна мрежа в Югоизточна Европа, подписано в Солун на 4 май 2006 г., и по-конкретно член 7 от него,

Вземайки под внимание Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Гърция за съвместен контрол при преминаване на границата, подписано в София на 29 април 2008 г. от министрите на вътрешните работи, и членството на България в Шенгенското споразумение,

Предвид член 14 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г., установяваща Единно европейско железопътно пространство,

Съгласно европейското законодателство,

Се договори за следното:

Член 1

Обхват

Настоящото Споразумение има за цел създаване на рамка, която да улесни и ускори преминаването през железопътните гранични пунктове между Република България и Република Гърция и да регламентира трансграничния железопътен трафик и свързаните с него процедури, за всички железопътни предприятия, които имат достъп до настоящата железопътна инфраструктура, в съответствие с европейското и националното законодателство на Договарящите се страни.

Член 2

Определения

За целите на настоящото Споразумение се прилагат следните определения:

1. "Изпращане през граница" означава прилагането на всички правила и разпоредби на европейското законодателство, националното законодателство на Договарящите се страни, които се прилагат за преминаването на границата с железопътен транспорт на хора, както и внос, износ и транзит на стоки.

2. "Граничен референтен документ" означава документ, в който са определени подробно основните правила, крайни срокове, процедури и критерии за схемите за таксуване и за разпределяне на капацитета на инфраструктурата в Зоната. Той ще съдържа и друга информация, необходима да позволи прилагането на инфраструктурен капацитет.

3. "Гранична железопътна линия" означава граничната линия между инфраструктурните мрежи на Договарящите се страни.

4. "Граничен сектор" означава частта от мрежата между граничната гара и граничната железопътна линия на Договарящите се страни.

5. "Гранична гара" означава железопътна гара в Зоната.

6. "Държава домакин" означава територията на Договарящата се страна, където изпращането през граница се извършва от

официален персонал на другата Договаряща се страна.

7. "Управител на инфраструктура" означава всеки орган или компания, в частност отговарящи за изграждането, стопанисването и поддръжката на железопътна инфраструктура, включително управление на трафика и контрол върху сигнализацията, като функциите на управител на инфраструктурата на една мрежа или част от мрежа могат да бъдат предоставени на различни органи и компании (чл. 3 от Директива 2012/34/ЕС).

8. "Съвместна гранична гара" означава граничната гара в Зоната, където се извършва съвместно изпращане през граница.

9. "Съседна държава" означава територията на другата Договаряща се страна.

10. "Мрежа" означава цялата железопътна инфраструктура, управлявана от управител на инфраструктура (чл. 3 от Директива 2012/34/ЕС).

11. "Железопътен персонал" означава целия персонал, който участва от страна на железопътните предприятия, или управител на инфраструктура в изпращането през граница.

12. "Железопътно предприятие" означава всяко публично или частно предприятие, лицензирано в съответствие с приложимото право на ЕС, чийто основен предмет на дейност е предоставянето на услуги за железопътен превоз на товари и/или пътници, като се изисква предприятието да осигурява теглене на вагони, което включва и предприятия, които предоставят само теглене (чл. 3 от Директива 2012/34/ЕС).

13. "Регулаторен орган" означава всеки независим национален орган в съответствие с член 55 и изпълняващ функциите, предвидени в член 56 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Единно европейско железопътно пространство.

14. "Национален разследващ орган" означава постоянен орган, който се състои от най-малко един следовател, изпълняващ функцията на ръководещ разследването в случай на тежки произшествия, произшествия или инциденти. Разследването на произшествия и/или инциденти е по негово усмотрение (Директива 2016/798/ЕС).

15. "Зона" означава част от територията на държавата домакин, на

която е разрешено официалният персонал на съседната държава да изпълнява изпращане през граница.

16. "Обслужване на едно гише" означава единна точка за контакт. Обслужването на едно гише има за цел да осигури компетентна и ефективна помощ през границите въз основа на прозрачни, поверителни и недискриминационни процедури.

17. "Произшествие" означава нежелано или непредвидено внезапно събитие или специфична поредица от такива събития, които имат вредни последици; произшествията са разделени в следните категории: сблъсък, дерайлиране, аварии с железопътни прелези, произшествия с лица, причинени от подвижен състав в движение, пожари и други (Директива 2016/798/ЕС).

18. "Инцидент" означава всяко събитие, различно от произшествие или сериозен инцидент, свързан с експлоатацията на влаковете, което може да засегне безопасността на експлоатацията (Директива 2016/798/ЕС).

19. "Тежко произшествие" означава всеки сблъсък или дерайлиране на влакове, което води до смъртта на най-малко един човек или сериозни наранявания на пет или повече лица, или големи щети на подвижния състав, инфраструктурата или околната среда, както и всяка друга подобна авария с явно въздействие върху железопътните правила за безопасност или управлението на безопасността; "големи щети" означава щети, които могат веднага да се оценят от разследващия орган на най-малко 2 млн. евро (Директива 2016/798/ЕС).

20. "Официален персонал" е персоналът, отговорен за изпращане през граница от името на Договарящите се страни на територията на държавата домакин и съседната държава, както и на движещите се влакове.

Член 3

Общи разпоредби, цели и принципи

Цел на Споразумението е опростяването на изпращането през граница и намаляване на времето за чакане на гранично-пропускателните пунктове чрез:

а. създаване на правила, регулиращи контрола върху трансграничния железопътен трафик;

б. упълномощаване за извършване на дейности по изпращане през граница от едната Договаряща се страна на територията на другата Договаряща се страна;

в. разрешаване на управителите на инфраструктура да установят правила за изпращане през граница на едната Договаряща се страна на влакове, които се движат по територията на другата Договаряща се страна.

В тази връзка:

1. Договарящите се страни гарантират:

а. свободен достъп на железопътните превозвачи, които желаят да навлязат в Зоната, с цел преминаване на границата и при условие, че те притежават необходимите общовалидни документи, изисквани от законодателството на ЕС, както и други документи, произлизащи от международни конвенции (COTIF-CIM-CIV/SMGS);

б. недискриминация и лоялна конкуренция по отношение на свободния достъп;

в. свобода на железопътните предприятия да организират процедури по изпращане през граница чрез сключване на последващи споразумения.

2. Договарящите се страни се съгласяват, че техните управители на железопътната инфраструктура ще сключат споразумение, което определя:

а. граничните гари и съвместните гранични гари, които са обхванати от Зоната;

б. процедури по изпращане през граница на пътнически и товарни влакове в Зоната;

в. насърчаване на оперативна разходно-ефективна съвместимост в железопътния транспорт;

г. процедури за възстановяване на железопътната инфраструктура и влаковото движение след произшествия и инциденти;

д. обмен на информация по отношение на граничните съоръжения за изпращане.

3. Договарящите се страни се съгласяват управителите на железопътна инфраструктура да изготвят граничен референтен документ, съдържащ:

- а. недискриминационни процедури за достъп до мрежата на железопътни предприятия, които влизат в Зоната;
 - б. възможност за обслужване на едно гише за по-лесно закупуване на инфраструктурни услуги;
 - в. процедури по разпределянето на трасета;
 - г. процедури по инфраструктурно таксуване и фактуриране, които изключват дискриминация, гарантират лоялна конкуренция и дават възможност за лесни плащания от железопътните предприятия.
4. Договарящите се страни се съгласяват за публикуване на интернет страниците на управителите на инфраструктура на всички гранични контролно-пропускателни изисквания, граничния референтен документ, работно време, други документи, информация и процедури, необходими за безпрепятствено преминаване на границата.
5. Всички споразумения, протоколи и други документи, сключени на базата на това двустранно Споразумение, се изготвят в съответствие с разпоредбите на законодателството на ЕС.

Член 4

Зоната

1. Зоната се определя за всеки гранично-пропускателен пункт от управителите на инфраструктурата на съответната Договаряща се страна, без да се засягат съответните разпоредби от Споразумението за съвместен контрол по отношение на преминаване на границата, подписано от министрите на вътрешните работи в София на 29 април 2008 г.
2. Зоната обхваща помещенията, в които официалният персонал от съседната държава може да изпълнява функциите си, релсите и линиите, железопътните мрежи, товарните и пътническите гари, складовете, съоръженията за чакащи пътници и други сгради и съоръжения.
3. Общите разпоредби, цели и принципи, изброени в член 3, са валидни в Зоната.
4. Граничните гари и съвместните гранични гари, които обхващат Зоната, ще се определят от отделните спогодби между управителите на инфраструктура на Договарящите се страни при спазване на

разпоредбите на член 3, ал. 2 от настоящото Споразумение.

Член 5

Гранично-пропускателен комитет

1. Договарящите се страни се съгласяват да основат независим комитет – Гранично-пропускателен комитет. Комитетът се състои от представители на следните органи:

а. железопътни регулаторни органи на Договарящите се страни;

б. управители на инфраструктура в Зоната.

2. Железопътните предприятия, опериращи в Зоната, участват в комитета като наблюдатели, без право на глас.

3. Този комитет насърчава координация между органите и основните му задачи са да гарантира:

а. недискриминационен достъп и честна конкуренция за железопътните предприятия в Зоната;

б. посредничество между управителите на инфраструктура и железопътни предприятия, свързани с граничния референтен документ;

в. посредничество между железопътни предприятия, използващи железопътните гранични съоръжения;

г. подобряване на гранични услуги.

4. Работата на Комитета за гранично преминаване не засяга правомощията на националните регулаторни органи в съответствие с член 5б от Директива 2012/34/ЕС.

5. Дейността на Гранично-пропускателния комитет не изключва дипломатическа намеса или решение между Договарящите се страни. Гранично-пропускателният комитет ще заседава най-малко веднъж годишно и на неговите членове са възложени задачи според тяхната сфера на компетентност. Членовете на този комитет се назначават от органите по параграф 1 тридесет (30) дни след влизането в сила на Споразумението. Английският език ще бъде езикът, използван за всички цели. След влизане в сила на Споразумението Гранично-пропускателният комитет ще проведе първото си заседание на дата, взаимно съгласувана от Договарящите се страни. Правилата и разпоредбите, свързани с

дейността на Гранично-пропускателния комитет, ще бъдат решени на първото му заседание.

Член 6

Въпроси по регулаторните органи

В допълнение към участието им в Гранично-пропускателния комитет (чл. 5) регулаторните органи на Договарящите се страни ще обменят информация и ще си сътрудничат, за да се гарантира ефективното и последователно прилагане на правилата на европейското и националното законодателство по отношение на експлоатацията на железопътния пазар и честната конкуренция в железопътните услуги.

Член 7

Разследване на произшествия и отговорност за щети

Договарящите се страни се споразумяват, че техните национални органи за разследване ще установят набор от отделни протоколи за регулиране на рамката от процедури и сътрудничество между съответните органи във връзка с разследване на тежки произшествия и/или произшествия и инциденти по своя преценка, възникнали в Зоната, в съответствие с Директива 2016/798/ЕС.

Член 8

Валидност

1. Настоящото Споразумение се сключва за неопределен срок. Всяка от Договарящите се страни запазва право да го прекрати.
2. Споразумението се прекратява 6 (шест) месеца след получаването на дипломатическата нота, с която другата Договаряща се страна уведомява за намерението си да прекрати Споразумението.
3. С влизането в сила на това Споразумение се прекратява двустранната Спогодба за подобряване на железопътните превози между Народна република България и Кралство Гърция, подписана на 9 юли 1964 г.

Член 9

Изменение на Споразумението

1. Това Споразумение може да бъде изменяно при получаване на официално искане от Договарящите се страни.
2. В рамките на 90 дни след получаването Договарящите се страни ще бъдат свикани за първи път да уредят искането.
3. Резултатът от преговорите ще бъде докладван на правителствата, които трябва да вземат решение относно предложението за промяна.
4. Веднъж съгласувано от Договарящите се страни, предложението за изменение ще влезе в сила в съответствие с разпоредбите на член 10.

Член 10

Влизане в сила

Споразумението подлежи на ратификация и влиза в сила 30 дни след като Договарящите се страни се уведомят взаимно чрез дипломатическа нота, че ратифицирането е извършено и е в съответствие с разпоредбите на националното им законодателство.

В доказателство на което долуподписаните, надлежно упълномощени от своите правителства, подписаха това Споразумение.

Подписано в гр. Александруполис на 26 февруари 2020 г. в два (2) оригинални екземпляра на български, гръцки и английски език, като всички текстове имат еднаква сила.

В случай на възникване на разногласия английският текст ще има предимство.

За правителството
на Република
България:
Росен Желязков,
министър на
транспорта,

За правителството
на Република
Гърция:
Костас Караманлис,
министър на
инфраструктурата

информационните и транспорта
технологии и
съобщенията